

ÅRSPLAN

TROLLHAUGEN BARNEHAGE AS

2020-2021

INNHOLDSLISTE

Om oss	s. 1
Samarbeid	s. 2
Kontakt oss	s. 2
Nettverk	s. 3
Kompetanseheving	s. 3
Pedagogisk grunnsyn	s. 3
Overordna tema	s. 4
Reggio Emilia filosofien	s. 5
Prosjekterende arbeidsmåte	s. 7
Dokumentasjon	s. 8
Progresjon/vurdering	s. 8
Et barn har hundre	s. 9
Lek	s.10
Danning, omsorg og språk	s.13
Overganger	s.15
Årshjul	s.17

Om oss:

Trollhaugen barnehage AS er en privat barnehage som startet opp i desember 1990. Den eies/drives av Anne Britt Danielsen. Barnehagen ligger på Gåseid i Ålesund kommune, og vi er nærmeste nabo med skog, sjø og fjell. Barnehagen består av to bygg, inndelt i 7 avdelinger og har plass til ca. 130 barn.

Siden 2009 har vi jobbet etter inspirasjon fra Reggio Emilia filosofien. Denne filosofien passer inn i våre tanker om barnet, og hvordan vi ønsker å ha det i hverdagen sammen med barna. Vi henter inspirasjon fra grunntankene og arbeidsmåtene, og på den måten utvikler vi innholdet i vår barnehage ut i fra våre forutsetninger, kultur og andre rammebetingelser. Reggio inspirasjonens styrke er at den viser hva det vil si i praksis å synliggjøre det kompetente, kreative og utforskende barnet.

Barnehagen drives i samsvar med "Lov om barnehager" (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>), rammeplan og ellers gjeldene lover og forskrifter.

Rammeplan for barnehager:

1. august 2017 trådte det i kraft en ny rammeplan. Rammeplanen gir utfyllende bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver, og er en forskrift til loven. Rammeplanen beskriver 7 fagområder som skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold, og disse fagområdene skal sees i en sammenheng. Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagen, samt bidrar til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse.

Fagområdene er:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Viser til rammeplanen for mer informasjon om fagområdene;
<http://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/>

Kontakt oss:

BLÅ AVDELING

Telefon: 913 107 75

Mobil: 905 273 80

blagardrobe@gmail.com

ORANSJE AVDELING

Telefon: 701 744 64

Mobil: 904 054 82

oransjegardrobe@gmail.com

GUL AVDELING

Telefon: 701 742 83

Mobil: 905 395 14

gulgardrobe@gmail.com

GRØNN AVDELING

Telefon: 701 744 65

Mobil: 904 784 63

gronngardrobe@gmail.com

LILLA AVDELING

Telefon:

Mobil: 468 651 71

lillagardrobe@gmail.com

RØD AVDELING

Telefon: 701 744 63

Mobil: 904 078 51

rodgardrobe@gmail.com

ROSA AVDELING

Telefon: 701 742 82

Mobil: 905 431 85

rosagardrobe@gmail.com

KONTOR

Telefon: 701 744 62

E-mail:

post@trollhaugenbarnehage.no

Spørsmål om faktura,
vennligst kontakt barnehagens regnskapsfører:

Bjørn Hollingsæter

Telefon: 701 39 670

E-mail: bjorn@promera.no

Samarbeid:

- Foreldresamtaler (Oppstartsamtale + to ganger i året vil dere foreldre bli invitert til individuell samtale om barnets trivsel og utvikling.)
- Foreldremøter (Foreldremøte ved oppstarten i august, samt et på våren.)
- Informasjon gjennom E-barnehagen, dokumentasjoner på vegger, planer, dialog ved levering/henting og ellers ved behov.
- Det blir hengt opp bilder over personalet, samt vikarer som er i bruk i garderoben. På slutten av uken summerer vi opp uken som har vært i et ukeskriv inne på E-barnehagen, samt noen tanker om hva vi tenker skal skje den kommende uken.
- SU (Består av foreldre, ansatte og eier/styrer av barnehagen, og er et samarbeidsorgan.)
- Eksterne samarbeidspartnere (PPT, helsesøster, spesialpedagoger, ressursbasen, barnevernet, fysioterapeut, logoped ol.)

Nettverk:

Barnehagen er medlem av RE-inspirert nettverk Ålesund, som består av Trollhaugen, Fjelltun, Torvteigen og Borgundveien. Arbeidsgruppen i nettverket møtes med jevne mellomrom, samt barnehagene har felles personalmøter 2 – 3 ganger i året. Vi har et felles overordnet tema, noe som gjør at vi sammen kan utveksle erfaringer og reflektere over dokumentasjoner, praksisfortellinger, materialvalg og våre arbeidsmetoder.

Barnehagen er også medlem av Norsk Reggio Emilia Nettverk. De arrangerer kurs og konferanser som vi ønsker å delta på, samt de årlig arrangerer en nasjonal nettverkssamling som kalles "Knutepunkt".

Kompetanseheving:

Noen av pedagogene våre har tatt videreutdanning innen Reggio Emilia filosofien, samt flere av personalet har tatt fordypning i pedagogisk dokumentasjon. Dokumentasjon er et viktig verktøy som gir grunnlag for refleksjon blant personalet, men også til barna. Dokumentasjon sammen med refleksjon danner grunnlag for hva vi skal arbeide med videre.

Vi har personalmøter 1 gang i måneden der vi diskuterer fag, reflekterer over egen praksis, vurderer vår fremgang/utvikling, har "workshop", samt snakker om hvor veien går videre. I tillegg har vi også 2 pedagogmøter og 2 avdelingsmøter i måneden der det også diskuteres, planlegges og reflekteres.

Vårt pedagogiske grunnsyn:

***"Barnet er unik. Barndommen har en egen verdi i seg selv.
Vi ønsker å se enkeltbarnet,
gi det rom og tid til undring og utforskning."***

Overordnet tema: Natur og digitale verktøy

De neste to årene skal vi fortsette å fokusere på natur og digitalt verktøy. Vi har mange fine naturområder rundt barnehagen som vi skal benytte oss av, samt barnehagens uteområde. Barnehagen har blant annet et drivhus der barna skal få være med å plante, dyrke og ivareta det som vokser og gror. I tillegg har noen avdelinger pinnedyr og fisker som barna yter omsorg for. Bærekraft er for oss et viktig begrep, og omfatter blant annet det å lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Personalet skal sammen med barna prøve å forstå at dagens handlinger kan få konsekvenser for fremtiden. Naturen gir oss mange muligheter for utforskning, undring og begeistring, og vi ønsker at barna skal få gode relasjoner til naturen og bli kjent med naturens mangfold.

Barnehagen har ulike digitale verktøy som vi aktivt skal bruke sammen med barna. Prosjektoren kan brukes til inspirasjonsvideoer som for eksempel viser hvordan et frø utvikler seg til å bli en blomst, lytte til lyden av bølger som slår mot berget, studere bevegelsene til en sommerfugl gjennom luften ol. Vi har easi-scope som gir oss muligheter for å studere nærmere og større - kanskje vi til og med oppdager nye mønstre og farger? Vi har mobiltelefoner og iPader med fotokamera/videokamera, samt datamaskiner som også gir oss varierte muligheter til undersøkelser og utforskning innen en digital verden. Personalets digitale kompetanse varierer, men vi ønsker å utvikle oss og få mer kunnskap om disse verktøyene.

Utviklingsarbeid «Opp og fram»: Vurdering og progresjon

Barnehagen er med i et stort felles utviklingsarbeid for alle barnehagene i Ålesund kommune. Tanken er å implementere rammeplanen del for del. I perioden 2018 fram til våren 2020 har vårt fokus vært på «vurdering og progresjon», og vår påstand har vært: **Refleksjon skaper vurdering og progresjon!**

Vi har fokusert på pedagogisk dokumentasjon og planarbeid. Ved å reflektere rundt våre observasjoner og dokumentasjoner blir det gjort noen vurderinger underveis som lander i et valg om hvor veien skal gå videre. Valgene våre blir synliggjort i våre planer som igjen synliggjør våre videre bevegelser og progresjoner i det vi holder på med.

Vi tenker også at vårt fysiske miljø skal synliggjøre vurdering og progresjon. For eksempel tenker vi at alle våre småbarnsavdelinger skal tilby en mengde materialer til barna. Når de etter hvert begynner på storbarnsavdeling vil barna kjenne egenskapene til materialene som de kan bygge videre på i sine større prosjekter. I tillegg til materialene, endres også lekesonene til barna ut i fra deres interesser og behov gjennom året.

Fra høsten 2020 vil vårt utviklingsarbeid gå over til å omhandle: **Digital praksis**. Mer informasjon om dette arbeidet kommer etter hvert.

Reggio Emilia filosofien:

Reggio Emilia filosofien bygger på en grunntanke om demokrati og refleksjon i fellesskap. Vi opplever at barn lærer gjennom å konstruere sin egen kunnskap sammen med andre barn, omgivelsene sine og nysgjerrige voksne. Sammen blir dette de tre pedagogene – det kompetente barnet, det fysiske miljøet og den voksne. Barna får tid til å finne teorier, utveksle tanker og ideer med hverandre, og får erfare at deres bidrag er betydningsfulle for fellesskapet.

De tre pedagoger:

Det kompetente barnet:

Vi ser på hvert enkelt barn som et kompetent menneske som selv klarer å se muligheter, veier og løsninger. Alle barn bidrar med sine ressurser og egenskaper inn i fellesskapet og kan på denne måten være med å konstruere sin egen kunnskap sammen med andre.

Barn har et medfødt behov for å utforske, erfare, lære og utvikle seg. Det er viktig for oss at de får muligheten til å bearbeide sine inntrykk og opplevelser, gjerne sammen med andre.

Vi legger til rette for at barna skal få være så selvstendige gjennom barnehagedagen som mulig. Dette gjelder ved alt fra påkledning, måltid, finne fram, ta i bruk og rydde på plass materialer og leker m.m. Personalet er nært for veiledning ved behov, og vi oppfordrer også barna til å være gode støttespillere for hverandre. Det er mye som kan øves på, og kanskje hjelper det å se hvordan et annet barn løser utfordringen.

Den voksne:

Barna trenger voksne som har evne til å lytte og være engasjerte sammen med dem. Personalet ønsker å være barnas veiledere og oppmuntre dem til å utforske og finne ut av ting. Det vi finner ut av sammen ønsker vi å dokumentere og bringe tilbake til barna for videre arbeid. Vi skal tilrettelegge med tid, rom og ressurser for refleksjon, undring og fantasiutfoldelse.

Det fysiske miljøet/materialet:

Materialene og miljøet vi alle befinner oss i preger våre opplevelser og erfaringer. Det fysiske rommet og alt vi møter på vår vei snakker til oss og kan inspirere oss. Det er viktig for oss at rommet viser hva vi er opptatt av. Vi jobber for å ha et rikt og variert utvalg av materialer og leker, som skal være lett tilgjengelig og oversiktlig plassert. Hvordan dette utformer seg på de ulike avdelingene avhenger av barnas alder og nivå, behov og interesser.

Vi ønsker å legge til rette for hundrespråklighet, at både barna og personalet kan ta i bruk og utvikle sine mange "språk". Når vi snakker om "de hundre språk" er dette en metafor for alle mulige måter det går an å uttrykke seg på, erfare, møte og bearbeide. Eksempler på dette kan være musikk, leire, naturkunst og lys. Alle er vi ulike, og vårt ønske er at hver enkelt skal finne sin(e) uttrykksform(er) og samtidig bli inspirert av andre til å prøve noe nytt.

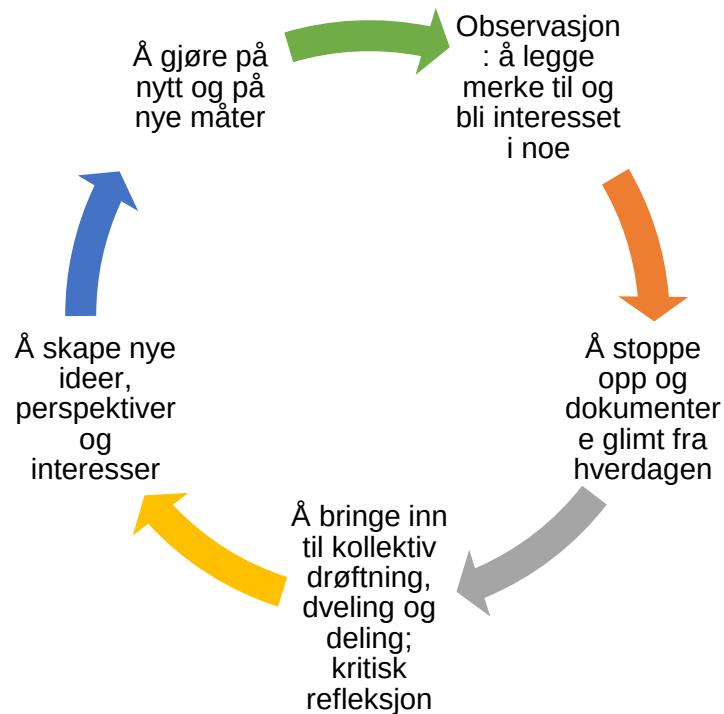
[illegible][illegible]

- Hvordan oppmuntrer miljøet til lærende møter mellom barna?
- Hva skjer når barn møter materialer for første gang? Hva lærer vi voksne gjennom disse observasjonene?
- Hvordan bruker barna hverandre i møte med materialer?
- Hvordan bruker barna rommet, og hva er interessant for dem? Hvilken stemning gir rommet? Hvordan viser rommet hva vi fordyper oss i? Hva uttrykker rommet om vårt syn på barn og læring?
- Hvordan motiverer vi barna til ny mestring, og på hvilken måte legger vi til rette for at barna får nye erfaringer? Hvordan bruker de erfaringene sine i videre møter?
- Hvordan er den voksne sammen med barna? Hvordan bruker de voksne rommet?

Prosjekterende arbeidsmåte:

Å jobbe prosjekterende og tverrfaglig (etter rammeplanens 7 fagområder) gir en helhet i barns liv. Det er en kompleks arbeidsmåte der de tre pedagogene sammen med pedagogisk dokumentasjon er helt avhengig av hverandre for at prosjektene skal driftes fremover.

Ved hjelp av denne dokumentasjonsspiralen, belyser vi hvordan arbeidsprosessen i et prosjektarbeid kan fungere:

Barnas ideer, tanker, interesser og nysgjerrighet skal vise vei for arbeidet/fokuset inne på avdeling. Det betyr at personalets blikk må være rettet mot barnas blikk – hva er de opptatt av? Ved hjelp av observasjon fanges dette opp, det dokumenteres og bringes tilbake til både personalet og til barna for å reflektere sammen rundt det som har hendt. Ut i fra refleksjoner, dveling og deling blir det tatt et valg om hva vi ønsker å utforske/arbeide videre med – vi skaper nye ideer og hypoteser. Så kan vi gjøre på nytt og på nye måter. Hvilken retning prosjektene tar kan vi ikke forutse. Det krever et kompetent personal som er tilstede med hele seg. Gjennom en slik arbeidsmåte tenker vi at barns medvirkning blir ivaretatt, og at vi fremmer demokrati ved at de får erfare at de blir lyttet til og har innflytelse på det som skjer i egen barnehagehverdag.

Et arbeidsverktøy vi benytter oss av er en refleksjonsprotokoll som er tilgjengelig og synlig for personalet, men også for foreldrene. Tanken er at observasjoner, tanker, undring, refleksjoner, sitater fra barn ol. blir ført inn i denne protokollen underveis i et prosjekt. Ved bruk av dette verktøyet sammen med barn, ansatte og foreldre sikrer vi at alle parter har mulighet til å tilføre sine tanker og spørsmål rundt det som skjer.

Dokumentasjon:

Dokumentasjoner skal brukes som inspirasjon for læring og utvikling. Dokumentasjon er et nødvendig grunnlag for refleksjoner blant personalet, men også for barna selv – det gir dem mulighet for å reflektere rundt eget arbeid. Det er refleksjoner rundt dokumentasjoner som danner grunnlag for oss for hva vi skal arbeide med videre. Når dokumentasjoner blir satt i bevegelse, blir dokumentasjonen til en pedagogisk dokumentasjon.

I tillegg til praksisfortellinger, refleksjonsprotokoller, bilder og film tenker vi at dokumentasjon for oss også handler om måten vi møblerer på og hvilke materialer vi tilbyr til barna. Bevisste tanker rundt dette er en dokumentasjon på vårt barnesyn.

"Gjennom pedagogisk dokumentasjon har
vi mulighet til å se barnet på nytt – om og om igjen,
og vi gjør oss synlig for oss selv."

(Hillevi Lenz Taguchi)

Vurdering/progresjon:

Hver avdeling vurderer fortløpende det pedagogiske arbeidet på sin avdeling, og ved hjelp av planer sikrer vi at vi får fulgt opp våre refleksjonsprotokoller som fungerer som en støtte for å drifte prosjektene videre. På slutten av barnehageåret skal vi stille ut barnas prosjekter der både barn og foreldre i barnehagen blir invitert inn for å se på det pedagogiske arbeidet vårt. I tillegg blir personal i fra våre nettverksbarnehager invitert inn til kritisk refleksjon og evaluering over arbeidet vårt. Å møte kritisk refleksjon i fra andre pedagoger på vårt arbeid, er en god hjelp i vår egen utvikling. Hver avdeling skal lage prosjektpermer over sine prosjekter

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

- Når opplever vi at barnehagen er en lærende organisasjon?
- Når opplever vi progresjon i det fysiske miljøet?
- Når opplever vi progresjon hos personalet?
- Når opplever vi progresjon hos barnet?

ET-BARN-HAR HUNDRE SPRÅK

ET BARNEVERLAGET AV HUNDRE

BARNE HAR HUNDRE SPRÅK HUNDRE HENDER HUNDRE TANKER
HUNDRE MÅTER Å TENKE PÅ Å LEKE OG SNAKKE PÅ
HUNDRE ALLTID HUNDRE MÅTER Å LYTTE I HUNDRE-Å SYNESOM
HUNDRE LISTER Å SYNGE OG FOKUS PÅ **HUNDRE VERDENER** Å OPPDAGE
HUNDRE VERDENER Å OPPFINNE **HUNDRE VERDENER** Å DRØMME FREM
ET BARN HAR HUNDRE SPRÅK OG DERTIL HUNDRE HUNDRE
MEN BERØVES NITTINI

SKOLEN OG KULTUREN SKILLER HODET FRA KROPPEN
MAN BER BARN Å TENKE UTEN HENDE Å HANDLE UTEN HODE
Å LYTTE MEN IKKE SNAKKE Å BEGRİPE UTEN GLEDEN I
Å TIENTFØREDRES OG OVERRASKES ANNET ENN TIL PÅSKE OG JUL
MAN SER TILDEM: AT LEKE OG ARBEIDE DET VIRKELIGE OG DET INNBILLEDE
VITENSKAPEN OG FANTASIEHIMMEL OG JORDEN FORNUFTEN OG
DRØMMENE ER FORETEELSE SOM IKKE HENGER SAMMEN
MAN SER TILDEM: AT DET IKKE-FINNES HUNDRE.

MEN BARNET SER TVERT IMOT

DET ER HUNDRE SOM FINS

Lekens kraft:

Vi vet i dag at leken kan stimulere alle sider ved barnets utvikling. Dette gjelder både språklig, sosial, emosjonell, kognitiv, moralsk og motorisk utvikling. Leken er også med på å utvikle kreativitet, problemløsningsevne og å lære barnet noe om hvordan verden fungerer både sosialt og fysisk. Så når barnet forteller hjemme at i dag har jeg “bare” lekt, da har barnet:

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

- Hva hemmer og fremmer barns lek?
- Hva må jeg bidra med for å være en attraktiv lekepartner?
- Hvordan er det mulig å veilede barn til å starte en lek, og underveis i lek?
- Hvordan kan vi støtte barn i å få vernet om, samt videreutvikle den leken de leker?

Danning, omsorg og språk

Når man omgås andre mennesker går man gjennom en dannelsingsprosess, en prosess ved barnet som er med på å danne en egen personlighet, et "meg". Gjennom å arbeide med små barnegrupper gir barnehagen rom for refleksjon, rom for den gode samtalen, der man lærer seg å kjenne og vise omsorg, respekt og medmenneskelighet overfor andre og seg selv.

"Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverden og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap." – Rammeplanen s. 21

Barn skal oppleve å bli forstått i samhandling med andre mennesker, der språket er personlig, identitetsdannende og en viktig del av våre sosiale relasjoner. Vi jobber for å ha et rikt språkstimulerende miljø der vi tilbyr materialer som innbyr til møter mellom barna og voksne der de aktivt tar i bruk språket sitt både verbalt og non-verbalt.

Barnehagen tilbyr varierte aktiviteter for å motivere og ta del i barnas danning der barna skaffer seg erfaringer og føler seg som en verdifull del av gruppen.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

- Hvordan kan vi forstå omsorg i barnehagen og inkludere materialitet som deltagere i omsorgsrelasjoner?
- Hvordan kan vi lære barna demokratiske strategier i møte med andre?
- Hvilke kvaliteter må være til stede blant de voksne for at de skal ha evne og mulighet til gode nok samspill?
- Hvilke spor ønsker du å sette hos de barna du er sammen med?

Å VÆRE NY I BARNEHAGEN:

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet skal få en trygg og god start i barnehagen. Vi legger vekt på at barn er ulike, og trenger ulik oppfølging og tilnærming den første tiden. Oppstarten skjer på barnas premisser, og gjennom tett dialog mellom barnehage og foreldre. Barnehagen legger til rette for at barn og foreldre kan komme på besøk før barnehagestart. Dette skaper gode forutsetninger for at overgangen til barnehagen kan bli mykere. Barnehagen tilbyr en oppstartsamtale til alle nye foreldre der vi har en dialog om barnets interesser, rutiner, hva barnet liker/ikke liker ol. Vi har kontaktperson den første dagen, men ikke en primærkontakt i barnehagen. Vi ønsker å imøtekomme barnets signaler - Hvem føler barnet seg tryggest på?

Materialet har også en betydning – Hva tilbyr vi de yngste barna slik at de har noe meningsfylt og spennende å holde på med? Hva blir de opptatt av? Hva vil de fordype seg i?

OVERGANGER INNAD I BARNEHAGEN:

Barnehagen har rutiner for å forberede barna til overgangen fra småbarn til storbarn. Personalet legger til rette for at barna får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet i den nye gruppen de skal flyttes over til. Dette gjøres blant annet ved å besøke avdelingen de skal starte på. Vi har også felles utetid, noe som fører til barna har kjennskap til barn og voksne på de ulike avdelingene.

OVERGANG BARNEHAGE – SKOLE:

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skole legge til rette for at barna får en trygg og god overgang fra barnehage til skole, også til SFO. For å sikre best mulig overgang har Ålesund kommune utarbeidet en prosedyre som deles ut til foreldrene siste året. Dersom det er opplysninger om barnet som bør formidles til skolen for å sikre en bedre overgang må barnehagen ha skriftlig samtykke fra foreldrene.

De eldste barna skal få muligheten til å glede seg til å begynne på skolen, og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Våre 5 åringer deltar derfor i en "5 års klubb" med et eget opplegg/prosjekter og turer.

Vi besøker SFO ved de skolene barna skal starte i. Barna som går i 1 klasse er velkommen til å besøke oss gjennom året, og blir også invitert tilbake til barnehagen en ettermiddag i høstferien.

